

Marcin Michalski

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Rozprawa doktorska pt. „*Poszukiwacze skarbów*” w kontekście dziedzictwa archeologicznego podejmuje analizę oraz wieloaspektową ewaluację występującego powszechnego zjawiska „poszukiwania skarbów” za pomocą wykrywaczy metali. Działalność ta w odniesieniu do dziedzictwa archeologicznego stanowi źródło największych zagrożeń i jest powodem nieodwracalnych zniszczeń. Sprzyja jej często społeczne przyzwolenie, wynikające z niskiej świadomości konieczności ochrony dziedzictwa kulturowego. Zarysowany obraz zjawisk kryzysowych w systemach ochrony zabytków (polskim i europejskich) dopełniają wyraźne luki prawne, zwłaszcza dotyczące ochrony zabytków z nieodległej przeszłości. W pracy podejmuję próbę wypracowania płaszczyzny umożliwiającej współpracę archeologów z detektorystami. Uważam, że jest to możliwe, m.in. w ramach projektów badawczych podejmowanych w zakresie archeologii wspólnotowej. Bazują one na wiedzy i doświadczeniu archeologów oraz na entuzjazmie i ciekawości odkrywania przeszłości przez „poszukiwaczy skarbów”. Zgodnie z obecnymi potrzebami konieczne są stałe i usystematyzowane działania na rzecz edukacji, promocji i popularyzacji dziedzictwa archeologicznego. Konieczne jest również uświadomienie skali zniszczeń powodowanych przez niefachową ingerencję detektorystów w dziedzictwo archeologiczne. Wypadkowa wiedzy o zagrożeniach i zaangażowania społecznego jest sposobem na skuteczną ochronę zabytków.